JAKUB KWAŚNY
PREZYDENT TARNOWA

Tarnów, dn. 28 września 2026 r.
WGO-RGK.0003.30.2026

Pan Maciej Aleksander
Radny Rady Miejskiej w Tarnowie

W odpowiedzi na Pana interpelację z dnia 10.09.2026 r., w sprawie inwentaryzacji i przywrócenia do użytkowania studni abisyńskich na terenie Tarnowa oraz zabezpieczenia alternatywnych źródeł wody na wypadek sytuacji kryzysowych, informuję, że Urząd Miasta Tarnowa zwrócił się do Tarnowskich Wodociągów Sp. z o.o. z prośbą o przekazanie posiadanych przez nich danych dotyczących przedmiotowych studni i udzielenie odpowiedzi na poruszone w Pana piśmie kwestie i zapytania.

W odpowiedzi Spółka przesłała pismo, w którym odnosi się między innymi do ilości oraz stanu technicznego studni, a także uzasadnia swoje stanowisko o bezcelowym i nieuzasadnionym utrzymywaniu studni abisyńskich, jako alternatywnych punktów poboru wody w kryzysowych sytuacjach.

W załączeniu przesyłam Panu odpowiedź Tarnowskich Wodociągów w przedmiotowej sprawie.

Dokument podpisany przez
Jakub Kwaśny
Data: 2026.10.02 12:30:10
CEST

Otrzymują:
1 x Adresat
1 x a/a

jakub.kwasny@umt.tarnow.pl
www.tarnow.pl
Urząd Miasta Tarnowa
ul. Adama Mickiewicza 2
tel. 14 688 24 33

TARNOWSKIE WODOCIĄGI
Sp. z o. o.
33-100 Tarnów, ul. Narutowicza 37
tel. +48 14 623-53-00 fax +48 14 623-54-00
e-mail: biuro@tw.tarnow.pl www.tw.tarnow.pl

OD 1910 r.
W SŁUŻBIE MIESZKAŃCOM
ZIEMI TARNOWSKIEJ

Urząd Miasta Tarnowa
Wydział Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska
ul. Nowa 4
33-101 Tarnów

Tarnów; 24 września 2026 r.

Nasz znak: N/4331/2026

Dotyczy: informacji w sprawie studni abisyńskich zlokalizowanych na terenie Miasta Tarnowa

Niniejszym poniżej przedstawiamy informację jaką posiadają w zakresie studni abisyńskich Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o.:

1. Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. od 2015 r. nie zarządzają kilkudziesięcioma studniami miejskimi znajdującymi się na terenie miasta Tarnowa. Studnie te będące pozostałością studni komunalnych lub prywatnych wybudowanych w ostatnich dziesięcioleciach, a czasami ubiegłych wiekach, były wcześniej utrzymywane w sprawnym stanie technicznym wraz z bieżącymi badaniami jakości wody - zgodnie z wymaganiami aktualnego Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – poprzez powierzony nadzór nad ich eksploatacją Tarnowskim Wodociągom Sp. z o. o. Niestety, ze względu na bardzo ubogie zasoby eksploatacyjne tych studni, ciągłą dewastację urządzeń do poboru wody (pompy, obudowy, otoczenie studni), naturalne ich skażenie - utrzymanie studni w stanie umożliwiającym eksploatację, a przede wszystkim użytkowanie wody spełniającej wymagania jakościowe określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia było mało realne, niezwykle kosztowne i w efekcie bezsensowne. Wydajność tych studni nie gwarantowała zarówno pokrycia awaryjnych potrzeb mieszkańców Tarnowa, jak i użycie ich do celów przeciwpożarowych. Dlatego też w dniu 20.08.2015 r. Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. zakończyły nadzór nad tymi studniami.

2. Od tego czasu Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. nie wykonywały żadnych napraw oraz prac konserwatorskich na studniach miejskich w Tarnowie.

3. Zgodnie z inwentaryzacją jaką posiada Spółka - stan na rok 2015 - na terenie miasta Tarnowa znajduje się 46 studni publicznych, które zlokalizowane są na:
   a/ 36 działkach będących własnością Gminy Miasta Tarnowa,
   b/ 3 działkach prywatnych,
   c/ 5 działkach będących własności Tarnowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej,
   d/ 2 działkach skarbu państwa.

   Należy zaznaczyć, że działki na terenie których zlokalizowane są studnie abisyńskie są ogólnodostępne.

4. Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. posiadają zestawienie zinwentaryzowanych studni wg stanu na 2015 rok wraz z ich lokalizacją. Do niniejszego pisma dołączono kilka zdjęć poglądowych studni w obecnym stanie.

5. Stan techniczny studni abisyńskich oraz ich możliwości eksploatacyjne nie są nam znane (wszystkie sprawdzane wyrywkowo studnie były niesprawne).

6. Wg rozeznania rynkowego przywrócenie do eksploatacji pojedynczej studni waha się od 5 tys. zł do 20 tys. zł w zależności od stopnia jej zdewastowania.

7. Koszt rocznej obsługi związanej z eksploatacją kilkudziesięciu studni (obejmujący koszty napraw, remontów, odkażanie wody i innych koniecznych do podjęcia działań) na tym etapie jest trudny do oszacowania.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. stoją na stanowisku, iż ze względu na ograniczone zasoby wody podskórnej, nieodpowiednią jakość tej wody oraz niewielką liczbę studni abisyńskich nie mogą one realnie stanowić alternatywnego źródła dostępu do wody dla mieszkańców Tarnowa. Na obszarze miasta Tarnowa występowanie wód podziemnych związane jest głównie z osadami czwartorzędu. Poziomy wodonośne w osadach trzeciorzędowych są stwierdzane lokalnie, a ich zasoby zazwyczaj nie są znaczące. Z uwagi na niewielką miąższość osadów czwartorzędowych w rejonie Tarnowa, rzędu 8 do 10 m, również i występujące w obrębie tych osadów poziomy wodonośne charakteryzują się niewielką miąższością, a poziom zwierciadła tego poziomu zazwyczaj występuje na głębokościach od 1 do 5 m poniżej poziomu terenu. Płytkie występowanie wód podziemnych w osadach czwartorzędowych i brak ich izolacji przed dopływem zanieczyszczeń z powierzchni sprawia, że poziomy te posiadają bardzo wysoką podatność na zanieczyszczenia bakteriologiczne i fizyko-chemiczne. Dodatkowym czynnikiem, który w znacznym stopniu obniża przydatność tych wód do szerszego wykorzystania, jest naturalna podwyższona zawartość w nich żelaza i manganu. Warunki hydrogeologiczne w zasadniczy sposób przesądzają o bardzo

ograniczonych możliwościach wykorzystania wód czwartorzędowego poziomu wodonośnego w rejonie Tarnowa. Należy przypomnieć, że właśnie w związku z niską jakością wód czerpanych z poziomów czwartorzędowych związane były epidemie duru brzusznego występujące w Tarnowie w XIX wieku, co przesądziło o podjęciu decyzji o budowie nowoczesnego wodociągu niemal 120 lat temu, a przeprowadzone wówczas poszukiwania dobrego źródła wody dla miasta wskazały na budowę ujęcia w rejonie Dunajca w ówczesnej wsi Świerczków. Od 1910 roku, czyli od roku uruchomienia nowoczesnego wodociągu w Tarnowie dostawa wody była prowadzona nieprzerwanie, także w czasie dwóch wojen światowych. System wodociągowy jest rozwijany stale według założenia, aby dostawa wody z miejskiego wodociągu była zapewniona niezależnie od czynników utrudniających zaopatrzenie w wodę, szeroko rozumianych przyczyn zewnętrznych i wewnętrznych.

Ponadto bardzo istotnym zagrożeniem dla jakości wody czerpanej ze studni abisyńskich jest możliwość jej skażenia wskutek działania osób trzecich ze względu na łatwości dostępu do tychże studni (lokalizacja na terenach ogólnodostępnych), które to w praktyce jest niemożliwe do wyeliminowania.

W związku z powyższym, bazując na własnych doświadczeniach z okresu w którym Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. zajmowały się utrzymywaniem studni abisyńskich, biorąc pod uwagę zagrożenia jakie mogą pojawić się w trakcie eksploatacji studni, uważamy za bezcelowe, nieuzasadnione (i to zarówno pod względem ekonomicznym, jak i przede wszystkim ze względów bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę) podejmowanie działań związanych z przywróceniem tychże studni do stanu używalności i utrzymywanie ich jako alternatywnego punktu poboru wody dla mieszkańców Tarnowa.

Z wyrazami szacunku:

PREZES ZARZĄDU
Dyrektor Spółki
mgr Ryszard Kowalczyk

Kopia: a/a

Zestawienie zdjęć poglądowych wybranych studni:

Studnia nr 14 - ul. Urszulańska/Narutowicza

Studnia nr 49 - ul. Marynarki Wojennej 6

studnia nr 53 – ul. Westerplatte 3

studnia nr 56 – ul. Westerplatte k/przedszkola

